

Det handlar om värderingar

ANNE ELMDAHL ARBETAR I SITT FÖRETAG TWISTIN' MED ATT SKAPA TEXTILIER SOM HÅLLER ÖVER TID. DET FÅR TA TID; TID ATT FORMGE, TID ATT SKAPA, TID ATT NÅ UT. DET ÄR ETT LÅNGSIKTIGT ARBETE.

Anne Elmdahl

1980–1982 Förberedande textila studier (handvävning och sömnad) vid Gamleby Folkhögskola.
1984–1985 Högre kurs i handvävning, Textilinstitutet, Borås.
1988–90 Högre hemslöjdsutbildningen på Handarbetets Vänner.
1996–2006 ansvarig lärare i vävning på Gamleby folkhögskola tillsammans med Elisabeth Johansson.
2011 startade Anne Elmdahl Twistin' of Sweden tillsammans med Elisabeth Johansson.

Butiks- och produktutvecklare i olika uppdrag inom den svenska hemslöjdsrörelsen.

Det senaste uppdraget är Sörmlands museums butik.

Hennes ledord är kvalitet, handens kunskap och unicitet.

När Anne Elmdahl och Elisabeth Johansson startade företaget Twistin' of Sweden, ofta förkortat Twistin' bestämde de sig för en tydlig profil: handgjorda textilier med hög kvalitet och god formgivning. Textilier som skulle hålla länge – både att användas och att betrakta. När vi nu träffas har det gått nästan åtta år, mycket har hänt. Både för Anne i sitt eget företagande och i vår samtid.

Vi börjar från början: Det första Anne och Elisabeth gjorde var att skaffa ett namn som skulle fungera både nationellt och internationellt – ett namn som sade något och som var lätt att komma ihåg. Det blev ett par vändor med Patent- och registreringsverket innan namnet godkändes. Men det var det värt,

"Det är lite typiskt vårt sätt att arbeta, en väv kan vara en gardin, ett överkast, ett beklädnadstyg. Det är kvaliteterna som bestämmer."

anser Anne. Att lägga en grund och tänka igenom vad man vill är viktigt i början, det lönar sig på sikt.

Twistin' kan tolkas på flera sätt: vävsättet twist, där två inslag av olika färg skapar långrandigt, att ge något en twist – ett eget uttryck, att våga ta ut svängarna.

De första vävarna byggde på ett uppdrag de fick genom en kontakt i New York. Före-

taget skapar bland annat inredningstextilier och ville ha transparenta gardiner i lin och hampa i handvävda kvaliteter. Garnprover från italienska Linificio kom och prover vävdes. Kunden blev nöjd med kvaliteterna, men inte med priserna. Det blev ingen affär. Men proverna ledde vidare till flera kvaliteter i transparenta stramaljbindningar – en början på Twistin's första kollektion.

Sortimentet växte, fler textilier kom till, och, det började spreta. Dags för åtstramning! De skapade då kollektionen *Symphony No 1* som bland annat visades på möbelmässan i Milano. Det var tack vare formgivare och inredningsarkitekt Mikael Löfström som Milano kom på tal. Till Twistin' har han även tillverkat en pall på vilken handvävda texturer och strukturer kan visas.

"Min drivkraft är att hitta den perfekta balansen. Balansen mellan varp och inslag. Och i materialet. Där finns kvaliteten."

Till Milanomässan formgav designer Tini Warg nya produkter, både inredningstextilier och outfits, baserade på Twistins' kvaliteter.

– Det är Twistins' sätt att arbeta, en väv kan vara en gardin, ett överkast, ett beklädnadstyg. Det är kvaliteterna som bestämmer, berättar Anne.

På Milanomässan mötte de en kunnig och intresserad publik. Kollektionen har även visats på mässor i Eindhoven och i Stockholm.

För några år sedan gick Anne och Elisabeth skilda vägar, men samarbetar i olika projekt.

Efter 5 år är nästan alla textilier som ingick i *Symphony No 1* fortfarande kvar i kollektionen. De fungerar. Nya textilier som kommer till hittar sin plats. Ingenting stressas fram. Det måste få ta tid. Då håller det. Just hållbarhet är centralt.

"Det var viktiga år. Det var då jag fick mina värderingar."

– När vi nu ser hur en aggressiv textilproduktion förstör både människor och natur måste vi tänka om. Istället för att konsumera i den mängd vi i vår del av världen gör måste vi istället handla mindre, av bra kvalitet. Och där spelar hantverket en viktig roll. Det kan inte göras i ofantliga mängder och det kräver eftertänksamhet, säger Anne.

Att det blev hantverk och vävning för Anne berodde på "tiden" då hon var ung och skulle bestämma väg i livet. Det var 1980-tal och "gröna vågen" var i full gång. Hon bodde då i ett hus på föräldragården i Blackstad i Småland. Hon vävde tyger till sina kläder och till det hon använde; handdukar, plädar, möbeltyg. Hon ville bli självförsörjande.

– Det var viktiga år. Det var då jag fick mina värderingar.

När hon nu satsar på att få inkomster på det handvävda är prissättningen en del. En

annan viktig del är berättelsen runt produkten – och i vilka sammanhang man deltar.

– Jag väljer till exempel bort vissa marknader, säger hon och förtydligar att valet av var man syns är en del av varumärket.

Vem köper de handvävda textilierna?

– Det handlar oftast inte om de som är väl-situerade, vilket en del verkar tro. Det handlar om värderingar. Det är bara att gå till sig själv. När jag var ung och inte hade mycket pengar kunde jag ändå spara till den där speciella saken, det fick kosta.

När hon föreläser lyfter hon just den frågeställningen. Vad köper vi? Vad lägger vi våra pengar på? Hur värderar vi olika produkter?

– När jag först berättar att gardiner till två fönster kostar 15 000, får jag ofta kraftiga reaktioner. Fortsätter jag sedan och jämför med vad en mobiltelefon kostar är kommentaren: 'den måste man ju ha'. Och byter man sedan ut den efter två år är det samma summa som gardinerna, som räcker i 30–40 år. Det blir en tankeställare, säger Anne.

Hur gör du för att få fram den kvalitet du önskar?

– Jag gör själv de första provvävarna. Jag vill veta hur väven fungerar kvalitetsmässigt och få ett grepp om tidsomfång innan jag kan lämna handvävningen på uppdrag till andra. Det mesta väver jag själv.

Vad är kvalitet för dig?

– Min drivkraft är att hitta den perfekta balansen. Balansen mellan varp och inslag. Och i materialet. Där finns kvaliteten.

I hantverket finns en ständig utveckling konstaterar hon. Att hålla på, bli mer slipad, hitta rätt. Det tar tid. Det är bara genom att praktiskt utöva vävningen som man blir bättre.

– Kanske är man som bäst efter 70? Det finns något inspirerande i det!

I sortimentet finns även maskinvävda handdukar i kypertbinding vävt med mekanisk vävstol med hålkort. Handdukarna vävs av Helena Kumlin i Lammhult.

– Att vi får bevara en egen textilproduktion är viktigt. Vävarna som skapas här får stadkanter som i handvävt och har en fin kvalitet. Det är ett bra komplement, säger Anne.

"Ingenting stressas fram. Det måste få ta tid. Då håller det."

För ett par år sedan började Anne Elmdahl samarbeta med fotograf Jonas Sällberg. De har ställt ut tillsammans i olika sammanhang – bild och textil. Två ordlösa uttryck. De talade och skrivna orden var med i form av diskussioner och tankar om vad kvalitet i vår tid innebär.

– Ord är viktiga. De bygger meningar och berättelser. Jag tilltalas av det.

Genom Jonas Sällberg fick Anne kontakt med formgivaren Jonas Bohlin, som fastnade för Twistins' textilier. Uppdraget blev att brodera delar ur ett kärleksbrev på handvävda transparenta vävar som sedan visades på hans stora utställning på konsthallen Vandalorum i Värnamo. Elsie Johansson och Kerstin Fridén broderade. Anne vävde själv en del av vävarna. Allt gjordes under ett par månaders tid.

Arbetet med ord, orden, gav nya impulser. Uttrycken i typsnitten. Bokstavskombinationer som bygger ord, mening och sammanhang.

I den senaste kollektionen *Håll av, Håll i, Håll ut* samarbetar Anne och Jonas Sällberg återigen, nu med bild, väv, och ord. Tre längder i lin och hampa med broderade ord är stommen i utställningen, många av textilierna från tidigare är med. Anne berättar om innebörden av orden:

Håll av – Välj med omsorg, och tyck om textilierna du omger dig med.

Håll i – Vårda textilierna så lever de länge.

Håll ut – Välj det som håller över tid. Bra kvalitet, i teknik och form, blir inte omodernt.

Just nu renoverar Anne och hennes man Per huset där allt började på 1980-talet. Det innebär hanterliga hyreskostnader för lokal, lugn och ro att arbeta och fokusera förklarar hon. Framöver vill hon arbeta ännu mer med hållbarhetsfrågor. Och orden.

Vi konstaterar att den tid vi lever i nu har mycket gemensamt med 1980-talet, men att det idag är allvarigare, mer bråttom, än mer viktigt att välja.

Ovan fr v Slarvtjällsmatta *Turkos vigg*, Gardin *Visibility wool*.

Virvel, skapades till Jonas Bohllins stora utställning på Vandalorum våren 2017. Foto: Jonas Sällberg.

Nedan fr v Handdukar i kypertbinding, *Rosary*, handdukar i stramalj, *Bra o fin*.
Servettblådor i pappersgarn och skinn.

